

Läs mer på www.motormannen.se

SÅ SKA DÄCKEN VÄCK!

Släpp bultarna loss det är vår! Men du, ta det smutsiga försommargörat till en högre nivå i år.

Motors multiguide gör däckbytet både bättre och lättare. Nu, och då det är dags att skifta för nästa säsong.

TEXT: ANDERS HELGESSON FOTO: SHUTTERSTOCK

Vinterdäck måste användas från den 1 december till den 31 mars om vinterväglag råder. Mellan den 31 mars och 15 april går det bra att köra på antingen vinter- eller sommardäck. Om inte väderläget motiverar annat är det sommardäck som gäller från 15 april till 1 oktober.

När det gäller själva däcken har bilar från och med 1996 års modell ett helbilsgodkännande, de godkända dimensionerna anges i registreringsbeviset samt i bilens instruktionsbok. Anges inte några alternativ går det numera att under eget ansvar byta till en annan dimension. (För regler se www.transportstyrelsen.se)

Tre råd vid däckköpet: 1) Snåla inte. Däcken är bilens enda kontakt med vägen, en aldrig så bra bil blir inte bättre än däcken den rulllar på. 2) Kontrollera prisbilden. Det finns stora skillnader mellan däckverkstäder, är du ute i godtid blir priset ofta bättre. 3) Tänk på miljön. Välj gärna ett lättrullande däck och kontrollera däcktrycket ofta.

DIMENSIONERAT

Siffersträngen 205/55
R16 82 V är däckdimensionen. Siffrorna 205 står för däckets bredd i millimeter, medan 55 talar om däckets profil i förhållande till bredden. Siffran anges i procent. 16 talar om att fälgstorleken i tum medan 82 är däckets belastningsförmåga. V är hastighetsklass. (V = 240 km/h)

HJULBULTAR

Bultarna kan gömma sig under en navkapsel/täckkåpa. Om en av bultarna skiljer sig från övriga är det en låsbult som ska försvåra stöld. Beroende på konstruktion är låsbultarna känsliga för slitage. Undviker man muttermaskin är låsbultarna lika seglivade som vanliga hjulbultar.

FRAM ELLER BAK?

Däcken med det största mönsterdjupet ska – undantagslöst – sitta bak. Om däcken slits ojämnt mellan fram- och bakaxel bör man för bättre däckekonomi byta mellan axlarna efter 1 000 – 1 200 mils körning. Ett sommardäck måste ha ett mönsterdjup på minst 1,6 mm, ett vinterdäck minst 3,0 mm.

BYTET

Hjul är tunga samtidigt som det kan vara svårt att se hur bultarna ska sitta. Ett knep är att häva upp fälgen på hjulnavet för att sittandes på huk pressa fälgen mot navet med knäna. Är det inte samma bultar till vinter- och sommarfälgar är det nu du kommer ångra att du inte tagit fram rätt bultar.

FETTA LÄTT

En ren och lätt infettad hjulbult spar både hjulbult spar både hjulnavets gängor och kraft—uttryck. Använd koppar- och aluminiumpasta. Det är bara bultens gänga som ska smörjas, det får absolut inte komma fett mellan bultens skalle (kona) och fälgen. Det är friktionen mellan fälg och bult som hindrar bultarna från att gänga ur sig.

DRA ÅT

En minnesregel är att aldrig dra bultarna hårdare än att du kan lossa dem med de verktyg som vanligen finns med i bilen. Har du tillgång till momentnyckel dra till den belastning som anges av biltillverkaren alternativt ca 110 Nm. Bulterna dras åt korsvis. Efter 10-20 mils köring ska bultarna efterdras.

LUFT ELLER KVÄVE?

Lufttrycket ska kontrolleras ofta, gärna vid varje tankning. Det finns dock en genväg. Kväve. Kvävets molekyler för stora för att tränga ut genom däcksgummit, trycket håller sig konstant. För den vanliga bilisten fungerar vanlig luft precis lika bra. Däckverkstäder tar cikra 50 kronor för att fylla ett däck med kväve.

UPP, UPP, UPP I DET BLÅ

Rätt verktyg gör halva jobbet brukar det heta. I fallet dimkrafter är det en sanning utan modifikation.

PELARDOMKRAFT

Oslagbar ratio pris/ lyftkraft - 99 kronor per två ton hos bland annat Biltema. Men den klassiska oljedomkraften från uthuset gömmor är en legendarisk knäckare av sparklådor. Rekommenderas inte över huvud taget, men om den till äventyrs ändå används komplettera och avlasta med pallbockar.

ORIGINALDOMKRAFT

Tillfälliga lösningar höra landsvägen till. Det är inte bara en ursanning från en klassisk teknisk skrift utan dagens sanning och blodigt allvar. Flera tillverkare svär sig till och med fria från användning i instruktionsboken. Rangliga, farliga och i vissa fall en ren förbrukningsvara efter enstaka användning. Dra handbroms, lägg i växel – i nödfallet. Använd annars inte alls.

GARAGEDOMKRAFT

Riktiga verktyg gör halva jobbet sägs det ju och en garagedomkraft kan vara en investering som räcker inte bara bilens utan hela händige herrns livslängd. Finns i konfigurationer från få hundringar till många tusenlappar. Tunga, klumpiga och trygga. Trivs bäst under en bänk i husses garage.

